

Festina Lente tuin in Katwijk

Eenjarigen en meer

Esther Schonenberg is eigenaar van 'Festina Lente tuin' in Katwijk. 'Haast je langzaam', is de vertaling van de Latijnse naam. Naast een kwekerij omvat het bedrijf een proeftuin en pluktuin. 'We moedigen de mensen aan om wat vaker in het seizoen langs te komen.'

TEKST HANNEKE JELLES | FOTOGRAFIE ELLEN GROOTES

Esther Schonenberg en Joke Durieux, beiden hartstochtelijk tuin- en groenliefhebber, begonnen een jaar of veertien geleden met het maken van groendecoraties en 'hanging baskets' in een eenvoudige werkplaats in Noordwijk. Allengs kwam daar een kwekerij van eenjarigen bij. Zo konden de twee vriendinnen over de bloemkleuren beschikken die ze voor hun werkstukken nodig hadden. De verkoop van eenjarige planten lokte de vraag naar meerjarige planten uit.

De oorspronkelijke werkplaats in Noordwijk werd al snel verruild voor een ruimer terrein bij een dahlia-kweker in Voorhout. Ook daar vertrok het bedrijf weer, na zes jaar was een nog ruimere en meer representatieve locatie gewenst. De dahlia's verhuisden mee naar Katwijk: Festina Lente heeft een ruim assortiment van deze kleurige knolbloemen, die in het voorjaar geplant moeten worden voor bloei in het najaar.

'Felle, warme kleuren zijn weer zeer gevraagd en dahlia's bieden een ruim assortiment', vertelt Esther Schonenberg. 'De een neemt de knollen in het najaar op om ze het volgende jaar weer te planten; de ander gokt op een zachte winter en schaft nieuwe knollen aan als dat niet goed uitpakt. Ja, ik vind dat wel jammer, maar als je weinig tijd hebt kun je zo toch van dahlia's genieten.'

ETALAGE

Op de nieuwe locatie die vier jaar geleden in Katwijk werd betrokken was ruimte voor een ruime kweekkas en een ontvangstruimte, maar ook voor de al langer gewenste bezoektuin en een pluktuin. 'De bezoektuin, aangelegd in 2012, is bedoeld om te laten zien hoe de planten zich ontwikkelen en hoe ze toegepast kunnen worden. Wie een plant in een kleine pot koopt kan zich er soms slecht een voorstelling van maken hoe het volgroeide exemplaar eruit zal zien en hoe de combinatie van planten er in een bepaald seizoen uitpakt. De pluktuin is een jaar ouder. U kunt plukken vanaf mei, maar vanaf juli-oktober is de tuin vol bloemen. Deze tuin is een extra'tje: het is de etalage voor onze eenjarigen,' zegt Esther Schonenberg. Jarenlang was er maar een beperkte groep liefhebbers voor eenjarige planten, de meeste mensen kozen liever voor vast. 'Dat is zo langzamerhand aan het kenteren, het besef dringt door dat veel eenjarigen zo mooi en kleurig zijn dat het opweegt tegen het feit dat je er maar een tuinseizoen plezier van hebt.'

Beide nieuwe tuindelen hebben wel veel aandacht gevraagd. 'Een pluktuin vraagt veel aandacht omdat het onkruid er net zo enthousiast in groeit als de plukbloemen. We zijn erg blij met de hulp van een tiental enthousiaste vrijwilligers, meestal bevlogen tuinmensen die veel met tuinieren bezig zijn. Hier,

maar ook bijvoorbeeld als lid van een tuinclub of in de eigen tuin of volkstuin. Het zijn mensen die graag buiten zijn en het leuk vinden om bij te leren. Zo heeft Miranda Vrolijk, vakredacteur van het vakblad Tuin en Landschap, hier een poosje meege- werkt om te leren zaaien, stekken en wat er meer te doen is. Op die manier kom je ook als het regent en ook als niet alles in bloei staat, vond ze.' Ook Esthers echtgenoot Pieter Rijn werkt in zijn vrije tijd mee.

NIEUWIGHEDEN

Om het zichzelf in de toekomst wat makkelijker te maken zijn Esther en Joke nu bezig meer vaste planten in de pluktuin te verwerken. 'Dat geeft meer structuur en een langer gespreid plukseizoen. We willen wat extra zaaien in de nazomer, zodat we het volgende jaar eerder bloemen hebben - maar dan moet er al wel ruimte zijn. De pluktuin dient bij ons ook als proeftuin. Soms valt iets tegen en heb je een minder mooie plek. Aan de andere kant zijn er allerlei nieuwigheden te plukken die de liefhebber niet zomaar ergens anders kan vinden. Mensen vragen vaak wat we voor nieuws hebben, er is een grote groep tuiniers die er plezier in heeft nieuwe dingen uit te proberen.' De pluktuin is vooral in de nazomer een bezoekje waard. 'Het is heerlijk om een boeket te maken van zelfgeplukte bloemen. Er zijn mensen die in het seizoen om de een of twee weken terugkomen voor een nieuw boeket. De belangstelling voor dahlia's staat niet op zich; er is ook weer veel belangstelling en waardering voor de wat ouderwetse eenjarigen, zoals Zinnia's, damastbloemen, stokrozen en muurbloemen. Zo'n pluktuin geeft mensen een gevoel van herkenning, van vroeger, toen ze veldbloemen plukten. Een echt een wow-gevoel.' Lila en witte tinten worden wat minder gevraagd, rood en donkere tinten zijn nu zeer gewild. De combinatie van bollen, eenjarigen en vaste planten wordt ook steeds vaker toegepast. In juli is de pluktuin op z'n hoogtepunt.

UITHANGBORD

De goede vindbaarheid van Festina Lente tuin via internet helpt geweldig: mensen bestellen planten, maar weten ook de weg naar de kwekerij in Katwijk te vinden. 'De website is ons uithangbord en je kunt online bestellen. Maar ook wie naar Katwijk komt heeft zich vaak al georiënteerd en komt met een lijstje gewenste planten. Een bezoek aan de kwekerij biedt altijd iets extra's. Van sommige planten hebben we weinig exemplaren, die soorten bieden we dan niet via de site te koop aan. Zij vormen als het ware een smakelijk toetje voor de mensen die met hun boodschappenlijstje naar de kwekerij komen. We hebben een bijzonder assortiment eenjarigen, we hebben een aantal prachtige winterharde Salvia's, heel veel Geraniums, Veronicastrums, Sanguisor-

bia's, Persicaria's, Actaea's... Sanguisorbia's zijn momenteel erg gevraagd. We zijn in samenwerking met kweker Bert Mens uit Lissersbroek bezig om ons als Nationale Planten Collectie voor Sanguisorbia's aan te melden als schaduwcollectie, er is elders al zo'n verzameling op een andere grondsoort.'

EXTRA

We hebben naast de eenjarigen en Dahlia's allerlei kuipplanten en schaduwplanten. Er zijn allerlei nieuwe heleniums in warme kleuren, en een uitgebreid assortiment geraniums en Geum. Het is wel dramatisch dat er zoveel bijkomt en niets afgaat; je kunt niet blijven groeien. We hebben nu ruim 800 soorten en cultivars. Kortom een breed aanbod aan verrassende en bijzondere planten. En onze klanten vinden het erg prettig dat je precies weet waar een plant het beste kan staan en hoe hij zal worden.' Het assortiment blijft groeien, het afgelopen jaar zijn er maar liefst 200 soorten en cultivars bijgekomen terwijl er weinig afvalt. 'Liefhebbers en collega's brengen bijzondere dingen voor ons mee. Nieuwe soorten zaaien we in om een groeiseizoen lang te kijken of ze de moeite waard zijn. Maar er zijn ook soorten die we al in kleine aantallen had-

den, maar die we nu in voldoende aantallen vermeerderd hebben om ze op de website te kunnen zetten.'

Nieuwe soorten moeten echt iets extra's hebben want we hebben al zoveel. Bijvoorbeeld en lange bloei, lekkere geur of goed wintersilhouet. Tuingeraniums bloeien van mei tot oktober en doen het ook vaak goed op lastige plekken in de schaduw. Veel mensen vinden het prettig dat de planten laag blijven. Zilverkaarsen en Japanse anemonen kun je goed in het voorjaar aanplanten, dan zijn ze ook makkelijker te vervoeren. In de nazomer bloeien ze prachtig. Dan zijn ook de heleniums erg mooi, in combinatie met grassen, in de lage zon. Plant je Zilverkaarsen en Japanse anemonen in het najaar, dan hebben ze het veel zwaarder in de winter.

Naast individuele bezoekers komen veel tuinclubs naar Katwijk. 'Je kunt een bezoek aan Festina Lente tuin prima combineren met een bezoek aan de Hortus botanicus in Leiden, AVR Siergras van Arie van Rijn, of aan de gezellige Kwekerij/Theedrinkerij Noordwijk Buiten waar allerlei bijzondere eetbare planten gekweekt worden en in eigen theeschenkerij verwerkt.'

Informatie

Kwekerij De Werkplaats en pluktuin Festina Lente
 1e Mientlaan 13
 2223 LG Katwijk
 T + 31 (0) 624 60 80 05 (Esther)
www.festinalentetuin.nl
www.de-werkplaats.info

Vanaf 1 maart t/m 18 oktober 2014 donderdag, vrijdag en zaterdag van 10 tot 17.00 uur.

Bovendien op Goede Vrijdag, Tweede Paasdag, Koningsdag, Hemelvaartsdag en Tweede Pinksterdag.

In de loop van 2014 is een aantal kleinschalige evenementen geprogrammeerd, die recht doen aan het assortiment van Festina Lente tuin. 'We moedigen de mensen aan om wat vaker in het seizoen langs te komen.'

1 maart: Vroege vogels. Het nieuwe seizoen gaat van start, we zijn weer open.

3, 4 & 5 april: Goede burens; tips en trucs. Welke planten versterken elkaar? Demonstratie zaaien en stekken en rondleiding op de kwekerij.

1, 2 & 3 mei: Wat nou geen groene vingers?! Met AGM planten kan het haast niet misgaan.

22, 23 & 24 mei: Knallende combi's en kruiden. Nu is het de tijd om potten en bakken met al dit moois te vullen!

3, 4 & 5 juli: Allemaal beestjes! Lok de bijen en de vlinders naar de tuin.

7, 8 & 9 augustus: Diva Dagen. De schoonheid van laatbloeiers, voorjaarsbollen en demonstratie stekken.

4, 5 & 6 september: Plukken, Proeven, Parfum. De Pluktuin staat vol bloemen, er zijn uitdagende voorbeeldboeketten, eetbare planten, rondleiding langs geurende planten.

16, 17 & 18 oktober: Herfsthelden en Ijssculpturen. Ontdek de schoonheid van de uitgebloeide planten

Festina Lente is bij de volgende evenementen aanwezig: 15 & 16 maart Botanische Tuinen in Utrecht; 12 & 13 april: Stadsweektuin in Haarlem; 18 t/m 21 april: Theetuin in Weesp; 26 april: Geraniummarkt in Den Haag; 9 & 10 mei Hortus botanicus Leiden; 17 mei: Groenmarkt in Warmond; 29 mei: Slotpark Zeist in Zeist; 14 & 15 juni: Markt onder de Linden in Noordwijk; 20 t/m 22 juni: Internationale Kwekerijdagen in Bingerden; 13 & 14 september: bloembollenmarkt Hortus botanicus Leiden.